

INTELLECTUELE OUTPUT 4

ANALYSE VAN HET LEERPLAN EN AANBEVELINGSVERSLAG OVER VERSCHILLENDE LANDEN

Inhoudsopgave

Inleiding	4
1 Landoverschrijdende Curriculum Analyse	6
1.1 Secundair onderwijs	6
1.1.1 Gemeenschappelijke definitie	6
1.1.2 Gemeenschappelijk Curriculum (onderwerpen en vaardigheden)	6
2 Vragenlijsten en Interviews' Resultaten	9
2.1 België	10
2.1.1 Schooldocenten	10
2.1.2 Beroepsbeoefenaars van cultureel erfgoed	10
2.1.3 Onderwijsonderzoekers	11
2.1.4 Andere belanghebbenden	12
2.2 Cyprus	12
2.2.1 Schooldocenten	12
2.2.2 Beroepsbeoefenaars van cultureel erfgoed	13
2.2.3 Onderwijsonderzoekers	13
2.2.4 Andere belanghebbenden	14
2.3 Nederland	14
2.3.1 Schooldocenten	14
2.3.2 Beroepsbeoefenaars van cultureel erfgoed	15
2.3.3 Onderwijsonderzoekers	16
2.3.4 Andere belanghebbenden	16
2.4 Portugal	16
2.4.1 Schooldocenten	16
2.4.2 Beroepsbeoefenaars van cultureel erfgoed	18
2.4.3 Onderwijsonderzoekers	Error! Bookmark not defined.
2.4.4 Andere belanghebbenden	Error! Bookmark not defined.
2.5 Slowakije	Error! Bookmark not defined.
2.5.1 Schooldocenten	Error! Bookmark not defined.
2.5.2 Beroepsbeoefenaars van cultureel erfgoed	Error! Bookmark not defined.
2.5.3 Onderwijsonderzoekers	Error! Bookmark not defined.
2.5.4 Andere belanghebbenden	Error! Bookmark not defined.

2.6	Spanje	Error! Bookmark not defined.
2.6.1	Schooldocenten	Error! Bookmark not defined.
2.6.2	Beroepsbeoefenaars van cultureel erfgoed	Error! Bookmark not defined.
2.6.3	Onderwijsonderzoekers	Error! Bookmark not defined.
2.6.4	Andere belanghebbenden	Error! Bookmark not defined.
3	Relevante digitale cultuurerfgoedbronnen	Error! Bookmark not defined.
3.1	Middelen per land en onderwerp	Error! Bookmark not defined.
4	Aanbevelingen	Error! Bookmark not defined.
4.1	Aanbevelingen over de digitalisering van collecties	Error! Bookmark not defined.
4.2	Aanbevelingen over inhoud en toegankelijkheid van het platform	Error! Bookmark not defined.
	defined.	
	Bijlage 1 — Inlichtingenformulier	Error! Bookmark not defined.

Inleiding

Deze intellectuele output heeft als primaire doelstelling om instellingen voor cultureel erfgoed een overzicht te geven van nationale en transnationale leerprogramma's voor secundair onderwijs voor onderwezen vakken, teneinde hun collecties te digitaliseren met relevante middelen voor hergebruik in het onderwijs. Om opvoeders te helpen bij het gebruik van digitale collecties, is het belangrijk om te weten wat ze nodig hebben om hun studenten les te geven. Vanuit inhoudelijk en pedagogisch oogpunt zal IO4 ervoor zorgen dat de activiteiten en middelen die in het kader van de gekoesterde activiteiten worden gegenereerd, naadloos kunnen worden geïntegreerd in de curricula van de Europese landen. De bedoeling via IO4 is om relevante onderwijsprogramma's te onderzoeken en een soort intercurriculum-samenvattings- en aanbevelingsverslag te verstrekken om deze uitdaging voor instellingen voor cultureel erfgoed aan te pakken.

Het eerste deel van deze analyse betreft de gemeenschappelijke definitie van secundair onderwijs, aangezien het in verschillende landen verschillende betekenissen kan hebben, zal een gemeenschappelijke definitie van secundair onderwijs worden voorgesteld op basis van de definities die het consortium in het verslag van het IO1, Digitaal cultureel erfgoed en secundair onderwijs heeft gegeven. In sommige landen kan het leeftijdsbereik van het middelbaar onderwijs bijvoorbeeld tussen 11 en 14 jaar liggen en in andere landen 15 tot 18 jaar oud. Daarom is het belangrijk om te garanderen dat we een gemeenschappelijke definitie vinden om mee te werken. In het tweede deel zullen gemeenschappelijke vakken en vaardigheden in het secundair onderwijs worden vastgesteld, ook op basis van dat verslag.

Niettemin, de kern van dit Cross-Country Curriculum Analysis rapport zal de tweede sectie zijn. Dit deel is gewijd aan de vragenlijsten en interviews (de belangrijkste bronnen van dit document) aan opvoeders, cultuurerfgoedprofessionals, onderwijsonderzoekers en andere belanghebbenden, uit de verschillende landen van het consortium van het project, in een poging om de beste input te verzamelen voor de inhoud en organisatie van deze analyse en voor het platform dat zal worden ontwikkeld, dat toegankelijk en inclusief is. Deze getuigenissen, samen met de informatie uit de Literature Review in het kader van de IO1, zullen ons in staat stellen tot een grensoverschrijdende analyse tussen de landen van de verschillende partners te komen, resultaten te vergelijken en te vinden wat ze gemeen hebben. Op deze manier kunnen we een cross-country curriculum-analyse uitwerken en de nodige informatie verzamelen om een volledig platform te creëren.

Een ander deel, het derde deel, zal, aan de hand van een tabel, de relevante digitale culturele erfgoedbronnen verzamelen, evenals de onderwerpen waarop elke bron zich richt, uit de landen van de organisaties van het consortium. Naast de informatie die in de vragenlijsten werd verstrekt, werden ook de resultaten van het IO1-verslag benut. De gemeenschappelijke middelen voor een of meer landen werden goed doorkruist.

Tot slot is het in het vierde deel van dit verslag mogelijk om twee voorbeelden van aanbevelingen te vinden: aanbevelingen over de digitalisering van collecties (soorten verzamelingen of gedigitaliseerde materialen en belang van digitalisering) en aanbevelingen over platforminhoud en toegankelijkheid. Deze aanbevelingen zijn gebaseerd op het algemene onderzoek en de suggesties in de resultaten van de vragenlijsten. Het stelt ons in staat om vruchtbare outputs en een duurzaam project te realiseren.

1 Landoverschrijdende Curriculum Analyse

1.1 Secundair onderwijs

1.1.1 Gemeenschappelijke definitie

Wat de definitie van middelbaar onderwijs betreft, bestaat er geen unieke definitie, maar kan deze van land tot land verschillen. Desondanks zullen we vinden wat de betrokken landen gemeen hebben. Zoals we zullen zien, kan „secundair onderwijs” betrekking hebben op leeftijdsgroepen, stadia, cycli; kan algemeen, technisch, praktisch en beroepsonderwijs zijn. Daarom kan het van land tot land verschillen, aangezien we een landoverschrijdend Curriculum willen doen, is het belangrijk om de gemeenschappelijke kenmerken te begrijpen en één definitie te vinden.

Als we de **opzet van het secundair onderwijs kruisen**, bereiken we een gemeenschappelijke definitie die we met betrekking tot dit project hebben gevolgd: secundair onderwijs heeft betrekking op **verplicht en openbaar onderwijs, ook beroepsonderwijs en -opleiding, voor studenten tussen 11 en 17/18 jaar**. Het wordt zo gedefinieerd omdat het overeenkomt met de gemeenschappelijke definities van alle landen van het consortium, ook al lijkt het in sommige landen van elkaar te verschillen.

Deze definitie verwijst bijvoorbeeld naar leeftijdscategorie en niet naar jaarcycli, aangezien deze ook van land tot land verschilt. Op die manier had het de voorkeur om de leeftijdscategorie te gebruiken als onderdeel van die definitie en als een manier om de inhoud beter te organiseren en te richten op de studenten.

1.1.2 Gemeenschappelijk Curriculum (onderwerpen en vaardigheden)

Onderwerpen

Het was noodzakelijk om alle onderwerpen en vaardigheden samen te brengen en te vinden wat binnen het consortium gebruikelijk is. De curriculum's zijn zeer verschillend en uitgebreid, en kunnen ook worden verdeeld in verschillende zaken en gebieden.

België, in het algemeen middelbaar onderwijs, biedt cursussen als Oud Grieks en Latijn, Wiskunde, Moderne Talen, Economie, Wetenschappen (inclusief Natuurkunde, Chemie, Biologie en Geologie) en Menselijke Wetenschappen (inclusief Psychologie en Sociologie); in het technisch secundair onderwijs is het schoolsysteem in twee groepen verdeeld, maar beide bieden algemeen

onderwijs op het gebied van geschiedenis, wiskunde, wetenschappen, taal en aardrijkskunde; in scholen voor beroepsonderwijs voor secundair onderwijs biedt het onderwijs werkspecifiek onderwijs; in kunstsecundair onderwijs instellingen, met focus op artistieke disciplines.

Nu in **Cyprus** is het middelbaar onderwijs verdeeld in Gymnasium en Lyceum, met een aantal gemeenschappelijke vakken onderling. Hoewel, het Lyceum is niet verplicht en leidt studenten naar een meer specifiek onderwijs. Wat het gymnasium betreft, worden naast deze vakken ook verplicht onderwijs gegeven, Modern Grieks, Wiskunde, Chemie, Natuurkunde, Computers, Kunst, Muziek, en Design en Technologie. In het Lyceum kunnen studenten ook Oud Grieks, Duits, theatrologie, Spaans, Italiaans, Latijn, Logica en Fotografie leren. Er zijn nog enkele onderwerpen met elkaar gemeen, zoals Biologie, Geschiedenis, Engels, Frans, Kunst, Religiestudies, Lichamelijk onderwijs/Eerste hulp en Home Economy. Deze leiden tot eindexamens aan het einde van elk jaar, met uitzondering van Fysieke Opvoeding.

In **Nederland** is het middelbaar onderwijs verdeeld in drie trajecten — VMBO, HAVO, VWO — voor de lagere en bovenste jaren. Na de lagere jaren splitsten de leertrajecten zich respectievelijk in verschillende sectoren en profielen. De onderwerpen zijn als volgt: Nederlands, Engels, Geschiedenis, Geografie, Sociale Wetenschappen, Economie, Wiskunde, Biologie, Natuurwetenschappen, Zorg, Informatiewetenschappen, Tweede Moderne Taal, Algemene Wetenschappen, Technologie, Lichamelijke Opvoeding, Kunst en Cultuur, en meer specifieke.

In **Portugal** is het middelbaar onderwijs verplicht en omvat het een cyclus van drie^{jaar} (10^e, 11^e en 12^e leerjaar). Deze cyclus heeft betrekking op regulier onderwijs, maar er zijn ook dubbele certificeringsgerichte studies, die algemene, technische en werkgerelateerde opleidingen combineren met particulier onderwijs. Wat het reguliere onderwijs betreft, zijn er meerdere vakken, de algemene zijn de volgende: Portugees, vreemde taal, filosofie en fysisch onderwijs. Bij het kiezen van een studiegebied kunnen studenten ook andere vakken hebben, zoals wiskunde, economie, geschiedenis en tekenen.

Wat **Slowakije** betreft, wordt het secundair onderwijs verdeeld in Grammaticascholen en Beroepsscholen, en vervolgens verdeeld in onderwijsgebieden, elk met verschillende vakken. De onderwerpen die gemeenschappelijk zijn in zowel Grammatica als Beroepsscholen zijn: Slowaaks en Taalliteratuur, Eerste Vreemde Taal, Wiskunde, Informatica, Natuurkunde, Chemie, Biologie, Geschiedenis, Geografie, Religieuze Opvoeding, Civica, Kunst en Cultuur, en Fysisch en Sportonderwijs.

Tot slot is het secundair onderwijs in **Spanje** verdeeld in twee klassen waar studenten algemene en verplichte vakken moeten studeren, zoals Spaans, Biologie en Geologie, Wiskunde, Geschiedenis, Geografie en Fysieke Opvoeding. Andere vakken worden door studenten gekozen tussen specifiekere vakken/cursussen.

Om een meer doelgericht en beknopt werk tot stand te brengen en, gezien de **gemeenschappelijke onderwerpen** tussen alle landen van het consortium, zijn voor dit project vijf onderwerpen gekozen die moeten worden gevolgd en uitgewerkt over: **Biologie, Natuurkunde, Kunst, Geschiedenis en Talen.**

Vaardigheden

In termen van vaardigheden die worden bevorderd door middel van secundair onderwijs, kunnen ze algemeen of specifiek zijn gezien de onderwerpen in kwestie. In **België** zijn er verschillen tussen de Vlaamse Gemeenschap en de Franse Gemeenschap, maar sommige van de genoemde basisvaardigheden die inherent zijn aan alle studenten zijn lezen, wiskunde en wetenschappen.

De belangrijkste vaardigheden die **Cypriotisch** onderwijs biedt, zijn uitgebreide kennis en voorbereiding op de academische of professionele oriëntatie van studenten door het bevorderen en ontwikkelen van gezonde, intellectuele en ethische personen, het creëren van bekwame, democratische en gezagsgetrouwe burgers, het consolideren van nationale identiteit, culturele waarden, mondiale idealen voor vrijheid, rechtvaardigheid, vrede, liefde en respect voor mensen, het bevorderen van wederzijds begrip en samenwerking tussen mensen.

Nederland beschouwt algemene onderwijscompetenties in drie brede categorieën en hun respectieve vaardigheden: manieren van denken en handelen (kritisch denken, creatief denken en praktische actie, probleemoplossing en praktische actie) manieren om jezelf te kennen (zelfregulering, ondernemend denken en handelen, oriëntatie op zichzelf, studie en carrière) en manieren om met anderen om te gaan (sociale en culturele competenties, samenwerking en communicatie); de categorie „burger” en „digitale geletterdheid” wordt ook in het leerplan opgenomen.

In **Slowakije** zijn verschillende vaardigheden en competenties verbeterd: het vermogen om doeltreffend te communiceren in de moedertaal en in twee vreemde talen; het vermogen om verworven wiskundige principes en procedures in het echte leven en tijdens hun toekomstige studie en werk te gebruiken; het vermogen om de huidige informatie-communicatietechnologieën te gebruiken; vaardigheid om kritische denkvaardigheden te gebruiken bij het benaderen van

verschillende soorten informatie, waaronder informatie in de massamedia; zelfreflectievermogen (de afgestudeerde heeft zelfreflecterende vaardigheden ontwikkeld); vermogen om sterke en zwakke punten te identificeren; vaardigheid om beslissingen te nemen op het gebied van toekomstige studie of beroep; aanvaarding, eerbiediging, verdraagzaamheid en bevordering van de mensenrechten; respect voor diversiteit en anderheid in de samenleving; zich bewust zijn van hun rechten en verantwoordelijkheden; een actieve burger te zijn in nationale en mondiale context; bereid zijn om de democratische beginselen in de samenleving toe te passen; geïnteresseerd zijn in andere mensen; en het vermogen om menselijke en culturele waarden en het milieu actief te beschermen.

Spanje maakt een onderscheid tussen zachte en harde vaardigheden. Met betrekking tot zachte vaardigheden werden de volgende punten gespecificeerd: verantwoorde kritiek, participatie in de democratie, uitoefening van de plichten en rechten, leesgewoonten, voorbereiding op de arbeidsmarkt, discipline, persoonlijk studeren, werkgroepen, respect voor de waarden van elk individu, afwijzing van stereotypen met betrekking tot discriminatie, ondernemende geest, geschiedenis en erfgoed van het land. Er is ook een focus op harde vaardigheden, namelijk kennis binnen technologieën, informatie en communicatie, begrip en gebruik van de moedertaal en een goed vreemde taal, kennis over lichamelijke opvoeding en het aannemen van goede gezondheidsgewoonten, en een betere benadering van de artistieke representatie.

Tot slot kunnen vaardigheden in **Portugal** verschillende aard hebben: cognitieve en metacognitieve, sociale en emotionele, fysieke en praktische vaardigheden. Deze vaardigheden zijn als volgt: Geletterdheid; Communicatie- en informatievaardigheid; Redeneren en oplossen van problemen; Kritisch denken en creatief denken; Interpersoonlijke betrekkingen; Persoonlijke ontwikkeling en autonomie; Welzijn, gezondheid en milieu; Esthetische en artistieke gevoeligheid; Wetenschappelijke, technische en technologische kennis; Geweten en Lichaamsdominantie.

Sommige van de bovengenoemde **vaardigheden** kunnen in alle partnerlanden gemeenschappelijk zijn, bijvoorbeeld: geletterdheid en communicatie in de inheemse en ten minste één vreemde taal, lichaamsbeweging en gezondheidsgewoonten, kritisch denken, culturele waarden, technologische kennis, interpersoonlijke relaties, onder andere.

2 Vragenlijsten en Interviews' Resultaten

In het tweede deel van dit verslag wordt ingegaan op de antwoorden op de vragenlijsten en gesprekken die door de partners van dit project zijn verricht (de vragenlijst is te vinden in bijlage 1).

We waren in staat om contact op te nemen met Schoollerares, Cultureel Erfgoedprofessionals, Onderwijsonderzoekers en andere belanghebbenden uit alle partnerlanden van het Consortium. Het verzamelen van deze getuigenissen en informatie stelde ons in staat om belangrijke gegevens te verzamelen over de leerplannen van de scholen, de middelen en collecties van CH-instellingen, toegankelijkheid en inclusiviteit. We waren in staat om te begrijpen of leraren CH gebruiken in hun lessen, wat de grootste uitdagingen zijn, welke middelen ze kennen en gebruiken, ook wat voor soort collecties CH-instellingen digitaliseren, en hoe het toekomstige platform van het project toegankelijker kan zijn.

Elke partner heeft van deze stakeholders meerdere reacties verzameld die we uitsluitend zullen rapporteren, analyseren en gebruiken voor de belangen van dit project.

2.1 België

2.1.1 Schooldocenten

Een reactie werd verzameld van een leraar Taalschool, die momenteel 15 tot 18-jarige studenten onderwijst. Zij waren het erover eens dat cultureel erfgoed kan worden gebruikt in het verplichte onderwijs als leermiddel en om het bewustzijn te vergroten van het belang van de bereidheid tot cultureel erfgoed voor inclusief digitaal onderwijs, omdat het onderwijs relevanter en praktischer maakt. Niettemin hebben zij geen CH gebruikt in hun lessen, omdat het op dit moment geen deel uitmaakt van het curriculum. De digitale bronnen van cultureel erfgoed zijn onbekend. Wat betreft de vraag over de toegankelijkheid van ons toekomstige platform, werd voorgesteld om het gebruik van het platform te verspreiden via officiële nationale onderwijskanalen (bijv. Vlaamse onderwijsafdeling, KOV...). Er is niets anders aan toegevoegd.

2.1.2 Beroepsbeoefenaars van cultureel erfgoed

Voor deze categorie werd één reactie verzameld, die het erover eens was dat cultureel erfgoed kan worden gebruikt in het verplichte onderwijs als leermiddel en om het bewustzijn te vergroten van het belang van de bereidheid tot cultureel erfgoed voor inclusief digitaal onderwijs, aangezien het een rijke bron is die kan worden gebruikt om sleutelcompetenties te verwerven zoals cultureel bewustzijn, ondernemerschap, creativiteit, enz. Deze respondent bevestigde dat zijn instelling CH-collecties digitaliseert — educatief erfgoed van alle soorten, met name op kwetsbare

dragers. Hij vindt digitalisering ook belangrijk omdat het erfgoed toegankelijker maakt en het creatieve gebruik ervan in de klas verbetert. Er werd één digitale bron van CH gedeeld:

- [meemoo — Archief voor Onderwijs](#).

Voor de toegankelijkheid van ons platform werd voorgesteld om het te verbinden met andere platforms.

2.1.3 Onderwijsonderzoekers

Er zijn 6 reacties verzameld voor deze categorie. Vijf van die respondenten waren het erover eens dat cultureel erfgoed in het verplichte onderwijs kan worden gebruikt als onderwijsmiddel en om het bewustzijn te vergroten van het belang van de bereidheid tot cultureel erfgoed voor inclusief digitaal onderwijs, van wie er een misschien heeft geantwoord. De redenen voor deze positieve antwoorden waren de relevantie van het onderwerp voor het onderwijs; het gebruik van digitale opleidingen zou de opleiding interessanter maken; de digitalisering van CH zou ook de horizon van studenten kunnen verbreden en studenten in staat stellen contact met CH op te nemen, ongeacht hun sociaal-economische achtergrond, aangezien sommigen bijvoorbeeld nooit de kans hebben gehad musea te bezoeken; werd gedeeld dat de kennis van onze CH fundamenteel is en de sleutel is om verder te gaan; en inclusief CH kan nuttig zijn om er bewustzijn over te creëren. Eén respondent was bezorgd over de haalbaarheid hiervan, welke instrumenten kunnen worden gebruikt.

Allen zijn het erover eens dat de digitalisering van CH-collecties belangrijk is en dat slechts 3 niet of niet zeker weten of ze CH-middelen kennen. De gedeeld waren de volgende:

- [Europeana](#);
- [De Raad van Europa](#).

Met betrekking tot de vraag wat ons toekomstige platform toegankelijker zou kunnen maken, werd voorgesteld: toegankelijkheid van de taal, aandacht voor een breed scala aan relevante onderwerpen; sleutelwoorden gebruiken die verband houden met cultureel erfgoed en digitaal onderwijs; ondertiteling toevoegen aan documenten van welke aard dan ook; toegankelijk maken voor mensen met een visuele beperking en een lichamelijke handicap; beschikken over degelijke middelen; kunnen inzoomen en uitzoomen; maak een soort avatar waarmee de gebruiker kan „wandelen” door het museum/gebouw.

2.1.4 Andere belanghebbenden

Er zijn drie reacties van andere belanghebbenden verzameld. Allen zijn het erover eens dat cultureel erfgoed kan worden gebruikt in het verplichte onderwijs als onderwijsmiddel en om het bewustzijn over het belang van de bereidheid tot cultureel erfgoed voor inclusief digitaal onderwijs te bevorderen. Het kan helpen om transversale competenties met leerlingen te verwerven, zodat meer mensen gemakkelijk toegang hebben tot cultureel erfgoed en omdat de integratie van cultureel erfgoed in het schoolcurriculum een cruciale rol kan spelen bij de bevordering van inclusief digitaal onderwijs, gezien de toenemende migratiestromen en de geleidelijke ontwikkeling van minderheden in de hele EU, ook in het kader van de pandemie en de overgang van face-to-face naar virtuele klassen, is de digitalisering van cultureel erfgoed van bijzonder belang.

Alle respondenten waren het erover eens dat digitalisering van CH belangrijk is. Twee van hen nu digitale bronnen:

- [Europeana](#);
- Pluggy (Europees cultureel erfgoed)

Om een toegankelijker platform te bedenken, werd voorgesteld om een toetsenbordnavigatie te hebben, middelen te hebben aangepast aan blinden en samen te werken met eTwinning en scholen te stimuleren om een virtueel samenwerkingsproject voor eTwinning op te zetten met een erfgoedthema. Een artikel over Erfgoed in de klas werd gedeeld.

2.2 Cyprus

2.2.1 Schooldocenten

Elf reacties werden verzameld uit deze categorie, door leraren die lesgeven Biologie, Geschiedenis, Literatuur, Chemie, Talen en Wiskunde aan studenten van 11 tot 18 jaar oud, die ons een breed scala aan onderwerpen en leeftijden geven. Zij zijn het er allemaal over eens dat cultureel erfgoed kan worden gebruikt in het verplichte onderwijs als onderwijsmiddel en om het bewustzijn te vergroten van het belang van de bereidheid tot cultureel erfgoed voor inclusief digitaal onderwijs. Enkele van de redenen zijn de verbetering van het begrip en van het lesmateriaal, lessen worden interessanter voor zowel student als leraar; het kan studenten informeren over verschillende onderwerpen die relevant zijn voor het curriculum; de nationale geschiedenis en cultuur worden beschermd; studenten kunnen meer verbonden zijn met traditie; en omdat CH een vitale rol speelt in het onderwijs.

Slechts 4 van hen gebruiken CH-middelen in hun klassen, de anderen gebruiken ze niet of zijn er niet zeker van. Over de manier waarop ze deze middelen integreren en over de grootste uitdagingen ervan, een leraar antwoordde ze gebruiken ze via projecten en een ander deel dat in de geschiedenis klassen sommige elementen van zowel lokaal als Europees tastbaar cultureel erfgoed bij het bespreken van belangrijke historische tijdperken worden vaak getoond aan de studenten. Sommige leraren gebruiken het niet vanwege het gebrek aan tijd, omdat het niet de boeken zijn of omdat ze geen middelen kennen. Hoewel, een leraar biologie maakt een aantal verwijzingen naar wetenschappers en het belang van hun ontdekkingen. Andere CH bronnen zijn onbekend, naast sommige websites.

Met betrekking tot de toegankelijkheid van ons toekomstige platform stelden deze leerkrachten voor om toegankelijke taal te gebruiken, om ondertitels op video's te hebben, audiovisueel aantrekkelijk en interactief te maken, een gemakkelijke toegang te hebben, duidelijke en eenvoudige instructies te geven en gebruikersvriendelijkheid te garanderen. Er is niets anders aan toegevoegd.

2.2.2 Beroepsbeoefenaars van cultureel erfgoed

Er waren geen reacties uit deze categorie.

2.2.3 Onderwijsonderzoekers

Twee onderwijsonderzoekers hebben de vragenlijst beantwoord. Beide zijn het erover eens dat cultureel erfgoed kan worden gebruikt in het verplichte onderwijs als onderwijsmiddel en om het bewustzijn te vergroten van het belang van de bereidheid tot cultureel erfgoed voor inclusief digitaal onderwijs, omdat zij op dit gebied hebben gewerkt en dergelijke projecten met aanzienlijke voordelen hebben uitgevoerd, en ook omdat CH een belangrijk onderdeel van al het digitale onderwijs kan zijn om betrokkenheid te bevorderen. Beide vinden digitalisering belangrijk en kennen CH digitale bronnen als:

- Virtuele/digitale musea;
- [Europeana](#).

Met het oog op een toegankelijker platform werd voorgesteld een inclusieve multimodale vorm van communicatie te hebben, divers materiaal om verschillende culturele en sociale normen aan te pakken, en meertalige ondersteuning.

2.2.4 Andere belanghebbenden

Er was nog een reactie van een academie, die het erover eens is dat cultureel erfgoed in het verplichte onderwijs als leermiddel kan worden gebruikt en om het bewustzijn over het belang van de bereidheid tot cultureel erfgoed voor inclusief digitaal onderwijs te bevorderen, aangezien CH belangrijk is om zich bewust te zijn van zijn bijdrage aan de vorming en verbreding van de identiteit en de empathie naar de identiteit van anderen. Er wordt ook overeengekomen dat digitalisering belangrijk is en zij kennen verschillende bronnen over theatergeschiedenis, hoewel er geen van deze zijn gedeeld.

Wat de toegankelijkheid van het platform betreft, zei verweerder dat wat Cyprus betreft, Griekse en Turkse talen beschikbaar moeten zijn, samen met het Engels.

2.3 Nederland

2.3.1 Schooldocenten

Een Engels Schoolleraar, die studenten van 12 tot 18 jaar doceert, werd geïnterviewd. Op de vraag of ze het erover eens zijn dat cultureel erfgoed als leermiddel kan worden gebruikt in het verplichte onderwijs en om het bewustzijn te vergroten van het belang van de bereidheid tot cultureel erfgoed voor inclusief digitaal onderwijs, werd gezegd dat het altijd erg belangrijk was dat we met boeken en literatuur begonnen met een introductie van de tijdsperiode en de sociale en historische achtergrond van de roman, voordat we zelfs met het boek beginnen. Op de vraag of ze CH gebruiken tijdens de lessen, zeiden ze Steinbeck's *Of Mice and Men* voorbeeld en al zijn achtergrondverhaal en historische context wordt vaak gebruikt als voorbeeld tijdens Engelse lessen.

Wat de curricula betreft, bevestigt de Leraar dat 80 % van de CH-inhoud er al is en dat de resterende 20 % tevreden is waar de leraar naar op zoek is om dingen interessanter en met een persoonlijke twist te maken. Er werd verwezen naar een aantal digitale bronnen:

- [Boek Rags](#) nieuwsbrief.

Deze leraar maakt zich ook zorgen over het onderwijzen van gevoelig erfgoed, wat al afhankelijk is van het soort les en de leerlingen die een leraar heeft. Het is belangrijk om studenten comfortabel te maken en hen in staat te stellen vragen te stellen en hun zorgen te delen. Er werd

voorgesteld voor het gekoesterde platform om een sectie op te nemen voor studenten om vragen te stellen, omdat ze erg nieuwsgierig zijn.

Om ons platform toegankelijker en inclusiever te maken, werd voorgesteld om veel visuele inhoud te hebben en, samen met een sectie voor de studenten om vragen te stellen, een andere sectie met vragen/uitdagingen voor studenten toe te voegen om te beantwoorden.

Er werd ook gevraagd hoe er overeenstemming zal worden bereikt tussen de partnerlanden die deze middelen verzamelen, en er werd voorgesteld om een sessie met docenten en studenten te houden over het gebruik van het platform.

2.3.2 Beroepsbeoefenaars van cultureel erfgoed

Uit deze categorie werden zes reacties verzameld, drie van hen antwoordden dat cultureel erfgoed misschien kan worden gebruikt in het verplichte onderwijs als leermiddel en om het bewustzijn te vergroten van het belang van de bereidheid tot cultureel erfgoed voor inclusief digitaal onderwijs, omdat het afhangt van de definitie van cultureel erfgoed, of omdat de respondent de vraag verwarrend vond. Voor de positieve antwoorden waren de redenen waarom CH studenten een unieke manier biedt om zich te verbinden met maatschappelijke vraagstukken — van geschiedenis tot inclusiviteit tot duurzaamheid; het stimuleren van interesse en kennis in cultureel erfgoed via digitale middelen zal ook de belangstelling voor fysieke collecties vergroten; het kan het bewustzijn vergroten, hoewel het misschien niet erg inclusief of divers is sinds CH in het verleden is samengesteld.

Vier van de zes instellingen van de respondenten digitaliseren hun collecties, als monumentale documenten van het Koninkrijk der Nederlanden; boeken, conditierapporten, prenten, conserveringsrapporten; nationale bibliotheekcollecties; papieren archieven, kunstwerken, gegevens over archeologie, enz. De archieven die dat niet doen, verantwoorden met de kosten, financiële en personeelsuren, of omdat ze geen collecties bezitten.

Wat de digitale hulpbronnen betreft, werden de volgende punten genoemd:

- [Wij zijn musea](#);
- [Google kunst en cultuur](#);
- [ICOM-CC](#);
- [ICOMOS](#);
- [ICCROM](#);
- [RCE](#).

Met het oog op een toegankelijker en inclusiever platform werd voorgesteld de regelgeving inzake toegankelijkheid na te leven; het gebruik van kunstmatige intelligentie om transcripties en metagegevens toe te voegen; de beschikbaarheid in verschillende talen; een open source systeem voor mensen om inhoud toe te voegen; om altijd ondertitels te hebben; het gebruik van eenvoudigere taal.

2.3.3 Onderwijsonderzoekers

Er waren geen reacties van onderwijsonderzoekers.

2.3.4 Andere belanghebbenden

Deze categorie omvatte 4 reacties. Allen waren het eens met de eerste vraag, waarin werd gevraagd of cultureel erfgoed kan worden gebruikt in het verplichte onderwijs als leermiddel en om het bewustzijn te vergroten van het belang van de bereidheid tot cultureel erfgoed voor inclusief digitaal onderwijs, en wel om de volgende redenen: het zal de vooruitzichten van studenten verbreden en culturele interacties en uitwisselingen vergemakkelijken en studenten kennis en kansen bieden die hen zullen helpen om buiten hun academische loopbaan te slagen; kennis over het verleden is belangrijk om niet dezelfde fouten te maken en een betere toekomst op te bouwen; om toleranter te worden. Alle reacties zijn het er ook over eens dat digitalisering belangrijk is, maar niet op de hoogte is of niet zeker is van digitale bronnen van CH. Om ons platform toegankelijker en inclusiever te maken, stelden ze voor om gesloten bijschriften en/of ondertitels in verschillende talen te hebben op video's, toegankelijke taal die overal wordt gebruikt, beschikbare teksttranscripts, beeld-ID's, enz., om verscheidenheid en beeldbeschrijving te hebben. Er is niets anders aan toegevoegd.

2.4 Portugal

2.4.1 Schooldocenten

Van de 81 antwoorden van schoolleraren zijn 74 van hen het erover eens dat cultureel erfgoed kan worden gebruikt in het verplichte onderwijs als leermiddel en om het bewustzijn over het belang van de bereidheid tot cultureel erfgoed voor inclusief digitaal onderwijs te bevorderen, en slechts 7 antwoorden misschien. Niet alle van hen hebben hun antwoorden gerechtvaardigd, maar voor de positieve antwoorden waren een aantal van de antwoorden als volgt: Ch is essentieel voor de ontwikkeling van de studenten; in sommige gevallen is dit de enige manier voor iedereen om toegang

te hebben tot CH; het draagt bij tot de ontwikkeling van kritisch denken, burgerschapsontwikkeling, mondiale kennis en bestrijding van racisme en vreemdelingenhaat; het directe contact met de informatie is veel geldiger en wordt op een natuurlijke manier bewaard; het bestuderen van deze kwesties stelt ons in staat om alert te zijn op de realiteit en de noodzaak om ons cultureel erfgoed te behouden; het kan worden geïntegreerd in verschillende onderwerpen; het kan vaak worden toegepast op de lokale geschiedenis; draagt bij tot individuele en collectieve verrijking; vergroot de globaliteit; digitale toegankelijkheid van cultureel erfgoed is een noodzaak en zal een extra instrument zijn om inclusie te vergemakkelijken; Ch ontwikkelt gevoeligheid, nieuwsgierigheid, tolerantie en volwassenheid bij jongeren; technologieën moeten ten dienste staan van CH en onderwijs. De „misschien” respondenten deelden een aantal zorgen over de formulering ervan met het leerplan en het gebruik ervan alleen om de cv’s mooier te maken.

Op de vraag of ze CH gebruiken tijdens de lessen en wat zijn de uitdagingen, 68 beantwoord ja, 10 waren niet zeker en 3 zei nee. Veel redenen werden gedeeld voor het gebruik ervan: Ch wordt gebruikt als praktisch voorbeeld in situaties die verband houden met de wetenschap en ook wiskunde in problematische situaties, die verband houden met het kennen van de evolutie van de mens; door foto’s en video’s van nationale en lokale monumenten te projecteren, is de grootste uitdaging echter het vinden van hoogwaardige middelen voor verschillende historische periodes; virtuele bezoeken aan nationale en internationale musea; door middel van onderzoek, mondelinge verzameling van familieleden, getuigenissen, verhalen en presentaties; didactische spelletjes; contextualisering van literaire periodes en auteurs, door middel van afbeeldingen en video’s; het aantonen van de corrosie veroorzaakt door erosie op monumenten; de discussie aan te moedigen; ontwikkeling van multidisciplinaire projecten; culturele vergelijkingen; deelnemen aan e-twinningprojecten; door muzikale, theatrale en cinematografische manifestaties uit verschillende landen. Ook werden enkele uitdagingen met betrekking tot het gebruik ervan genoemd: moeilijkheden bij het vinden van kwaliteitsmiddelen voor verschillende historische periodes; het beheer van de onderwijslast met dit soort initiatieven en activiteiten; de taalbarrières; passende materialen voor studenten te vinden om hen te betrekken; gebrek aan kennis en interesse van studenten; beschikken over de nodige apparatuur (computers en multimedia projector) en een snelle internetverbinding die goed werkt.

De antwoorden „Ik weet niet zeker” werden gerechtvaardigd door het feit dat CH in het geval van Talen niet in het essentiële leerdocument is opgenomen, of dat het niet diepgaand is; omdat ze niet over voldoende digitale kennis beschikken, zou het misschien nuttig zijn om leraren op dat punt bij te scholen.

Over de volgende vraag waren er een paar bronnen die door de respondenten werden gedeeld:

- [Europeana](#);
- [Escola Virtual](#);
- [RTP Ensina](#);
- Websites van musea;
- [Casa das Ciências](#);
- [Google Kunst en Cultuur](#);
- [IMSLP \(Petrucci Music Library\)](#);
- [SaberCultural](#);
- [Biblioteca Digital Mundial](#);
- [Biblioteca Digital da UNESCO](#);
- [Instituto da Conservação da Natureza e das Florestas](#);
- [Biblioteca Nacional Digital de Portugal](#);
- [Arquivo Nacional da Torre do Tombo](#).

Op de vraag hoe ons platform toegankelijker zou kunnen zijn, waren de antwoorden vergelijkbaar met betrekking tot de behoefte aan ondertitels, vertalingen in verschillende talen en het gebruik van eenvoudigere taal voor studenten. Er werd ook op gewezen: diversiteit van onderwerpen; QR-code; trefwoorden die onderzoek vergemakkelijken; met een muzikale achtergrond die de bezoekers aantrekt; intuïtief/gebruiksvriendelijk zijn; veel visuele inhoud; het hebben van getuigenissen van persoonlijkheden uit de artistieke gebieden van muziek, theater en bioscoop die spreken over het cultureel erfgoed van hun land, motiverende en inspirerende jongeren; catalogus met kruisverwijzingen van gemeenschappelijke locaties, thema's en jaren; de zoekmachine moet het zoeken op regio, taal, brontype, auteur, thema mogelijk maken. Er werd ook toegevoegd dat sommige bronnen van het platform beschikbaar zouden kunnen zijn voor overdracht in verschillende formaten.

2.4.2 Beroepsbeoefenaars van cultureel erfgoed

Negen van de elf antwoorden van CH Professionals zijn het eens met de eerste vraag, aangezien erfgoedonderwijs op scholen vanaf de vroegste onderwijsniveaus moet worden onderwezen, teneinde het bewustzijn van het behoud van erfgoed op een holistische manier te vergroten; het is van fundamenteel belang voor het onderzoek en de verspreiding van informatie; het

heeft een belangrijke educatieve waarde; het maakt het mogelijk om de lokale en mondiale gemeenschap te kennen — in dit verband komt inclusief digitaal onderwijs naar voren als een van de grote wapens om het bewustzijn te vergroten en een groter aantal mensen te bereiken.

Slechts vier van deze organisaties digitaliseren hun collecties niet. Degenen die het doen digitaliseren oude foto's, boeken en diverse documenten. Er werden twee redenen genoemd voor niet-digitalisering: het is de verantwoordelijkheid van het regionale directoraat Cultuur van de Azoren en de ontoereikendheid van de middelen om dit te doen. Iedereen is van mening dat digitalisering belangrijk is omdat het een manier is om documenten te bewaren en sneller online toegankelijk te maken en te verspreiden; het overwint „barrières” die anders onoverkomelijk/onbereikbaar zouden zijn voor het universum van veel van zijn adressaten (doelpubliek); het is een manier van vereeuwiging en organisatie van CH; het verbetert het onderzoek en de interpretatie van de collecties.

Op de vraag of ze kenden een CH digitale bron, vijf beantwoordde ja en de rest antwoordde nee of niet zeker. De volgende digitale bronnen werden genoemd:

- [Europeana](#);
- Virtuele musea.

De respondenten werden ook gevraagd wat ons toekomstige platform toegankelijker zou kunnen maken en er werden enkele suggesties gedaan: integratie van instrumenten voor het lezen van audio voor slechtzienden; investeren in de verspreiding ervan met verschillende middelen; gebruik van eenvoudige en duidelijke taal; gebruik van ondertitels; respecteer de toegankelijkheidscriteria van de overheid. Hieraan werd toegevoegd dat er meer subsidies voor culturele ontwikkeling zouden moeten bestaan.

2.4.3. Onderwijskundigen

Voor deze stakeholder, is een interview afgenomen met een onderwijskundige (die meedoet in een Erasmusproject, dat samenwerkt met andere universiteiten, met het doel om een gemeenschappelijk curriculum te ontwikkelen over de geschiedenis van Europa). Daarnaast is er ook een interview afgenomen met een professor aan een universiteit (die betrokken is bij een master programma in het lesgeven in geschiedenis, en het trainen van onderwijzers), en ook schrijver is van tekstboeken.

Na een korte uitleg over de doelen van het project en onze aangenomen definitie van Cultureel Erfgoed, werd de geïnterviewde gevraagd of zij/hij het ermee eens was dat Cultureel Erfgoed gebruikt kan worden in verplicht onderwijs als een onderwijsmiddel en om bewustzijn te creëren van

het belang van de gereedheid om Cultureel Erfgoed te gebruiken voor inclusief digitaal onderwijs. Het antwoord was ja en het was niet eens een dispuut, aangezien het gebruik van Cultureel Erfgoed iets inherent is aan het lesgeven van geschiedenis. Het is onmogelijk om ervan weg te rennen. Een historicus en geschiedenis docent gebruiken Cultureel Erfgoed in diverse vormen, door het analyseren van primaire bronnen en om te gebruiken als leermethode. Er werd een voorbeeld gegeven van een leerkracht in opleiding die een verzameling artefacten had. Of het nu replica's of origineel zijn, dit geeft een uitgebreid en duidelijk perspectief over hoe Cultureel Erfgoed kan worden gebruikt in het klaslokaal. Onderwijs in erfgoed in het vakgebied van geschiedenisonderwijs staat centraal is heeft een onmiskenbaar belang.

Op de tweede vraag, of digitalisatie belangrijk is, zei de geïnterviewde dat het van enorm belang is, en dat de COVID-19 pandemie dat wel bewees. Uit het rapport van de docent in opleiding, hierboven genoemd, bleek ook dat bij gebrek aan het fysiek kunnen lesgeven aan studenten, zodat ze de materialen zouden kunnen aanraken, de oplossing in de digitalisatie van de objecten werd gevonden. Hierdoor wordt alles mogelijk zonder het erfgoed te verstoren. Niets kan de fysieke bezoeken echter vervangen – de perceptie van de grootte van de objecten en gebouwen, de textuur, de geur, de stilte of het geluid. Toch zou de toegang tot deze collecties, gebouwen en alles dat kan worden geobserveerd, gevoeld en geanalyseerd, en dat zo alleen door een scherm wordt gescheiden, moeten worden gedemocratiserd. Wanneer dit niet gebeurt, zou het merendeel van de studenten niet de mogelijkheid hebben om ze te bezoeken. Veel studenten hebben niet de fysieke en economische middelen om bijvoorbeeld het *Convento de Mafra* te bezoeken. Deze plek heeft een virtuele tour op hun website. Wanneer deze virtuele tour niet zou bestaan, zouden wellicht vele studenten de plek niet kennen. Bovendien laten sommige onderzoeken zien dat de virtuele excursies resulteren in de verspreiding en het publiekelijk kenbaar maken van plekken en Cultureel Erfgoed in het algemeen. Ze zijn een visitekaartje voor studenten, die binnen de kaders van de tot hun beschikbare middelen, de plekken kunnen bezoeken met hun families. Ook doen sommige docenten virtuele excursies om hun studenten voor te bereiden op komende excursies, zodat ze hun aandacht kunnen richten op bepaalde aspecten. Het kan de surprise factor doen afnemen maar de impact blijft hetzelfde, door de hoogte, het gewicht en de texturen. Virtuele bezoeken zorgen er niet voor dat we niet meer de plekken fysiek willen bezoeken, ze zijn een geweldig hulpmiddel voor het verspreiden en het creëren van publiek.

Toen er werd gevraagd naar het bestaan van digitale bronnen voor Cultureel Erfgoed, de professor bevestigde dat hij/zij niet wist van het bestaan van zoiets, ook al is het vreemd dat zoiets niet bestaat in het “teacher’s dossier”¹. Normaal gezien staat er in het “teacher’s dossier” een soort stappenplan dat, aan de hand van de thema’s van het schooljaar, suggesties geeft voor ruines, musea, tentoonstellingen, gebouwen, etc. Dit dossier bestaat in een digitaal format voor docenten, maar het is geen platform, het is een verzameling van lesstof. Er is een school boek uitgegeven, getiteld “Guide to Cultural Heritage”, gespecificeerd op geschiedenis en geografie van Portugal voor studenten van de 5^e en 6^e klas, met lesstof over Cultureel Erfgoed dat kon worden gebruikt tijdens het behandelen van verschillende onderwerpen. De inhoud kan op een bepaald moment van de les gebruikt worden en maakt daardoor de digitale ondersteuning extreem bruikbaar.

Sommige docenten klagen over het gebrek aan tijd om dit type lesmateriaal te gebruiken in de les. Wat betreft het tijdgebrek refereren de geïnterviewden naar het bestaan van essentiële leerstof, wat, zoals de naam al aangeeft, essentieel is voor de leerlingen om te leren. De geïnterviewden geven aan, vanuit hun perspectief als professor in geschiedenis en didactiek en training supervisor, dat het gebruik van dit type lesmateriaal absoluut mogelijk is. Iemand kan geen geschiedenis doceren zonder gebruik te maken van Cultureel Erfgoed. Het tijdsmanagement van de docent is iets vormbaars waaraan gesleuteld kan worden wanneer de docent een risico wil nemen en iets nieuws wil proberen wat hij of zij nog niet gewend is. De les is gebaseerd op een goede planning en een goede voorbereiding van de docent. Deze voorbereiding kost tijd en docenten zijn overladen met werk, maar wanneer de focus niet hierop, op diversiteit ligt, zoals op het geven van bepaalde mogelijkheden aan studenten die ze nooit hebben gehad, is de rol van de school in het verbreden van de horizon niet volbracht. Hoe goedkoop sommige excursies ook zijn, reizen is nog steeds niet voor iedereen toegankelijk en de digitale wereld kan dit juist wel toegankelijk maken. Digitale hulpmiddelen kunnen helpen bepaalde aspecten van Cultureel Erfgoed te tonen, die soms niet eens in detail op de plaats zelf of in een boek, door de afdrukkwaliteit, kunnen worden gezien, zoals bijvoorbeeld, het “manuelina” raam in Tomar.

In ieder geval is een bezoek aan de plaats zelf nog steeds erg motiverend en heeft het nog steeds de voorkeur, in tegenstelling tot wat men wellicht zou verwachten, maar een fysiek face bezoek aan Cultureel Erfgoed tijdens studie excursies, bijvoorbeeld, leidt tot een pauze van school, een

¹ Een school tekstboek dat exclusief is voor de docent, met speciale aantekeningen voor de docent en aanwijzingen bij het voorbereiden van het werk van de docent.

onderbreking van de routing, intermenselijk relaties die sterker groeien, en contact met Erfgoed op de plek van origine. Bovendien, als zijnde 'digital-natives' studenten, of 'niet-digitaal', kennen ze geen andere wereld dan deze. Analog is 'anders' geworden. De geïnterviewde vraagt: wanneer er net nieuwe docenten nieuwe manieren van lesgeven implementeren, leerervaringen, waarvan oudere docenten zeggen dat ze de tijd niet er niet voor hebben, wat gebeurt er dan? Het is echter belangrijk om te realiseren dat de leeftijd niet altijd meer of minder animositeit reflecteert in het klaslokaal. Deze meer ervaren docenten hebben ook meer ervaring het maken van tijd en het introduceren van deze onderwerpen. De geïnterviewde maakt een interessante opmerking: 'Het hoeft niet altijd te zijn, maar het kan niet nooit zijn'. Cultureel erfgoed hoeft niet altijd te worden gebruikt, maar het zou ook niet nooit moeten worden gebruikt.

In dit onderdeel van Cultureel Erfgoed, wordt gezegd dat een openbare school erg belangrijk is en het waardevol is in de economische en sociale aspecten van het opgroeien van een individu. Alle kinderen zouden dezelfde mogelijkheden moeten hebben, en ervan gebruiken moeten maken, en het is aan de docent om dit belang en de verantwoordelijkheid ervoor niet te vergeten. Cultureel Erfgoed speelt ook hierin een rol, aangezien de jongere generaties nu de mogelijkheden hebben om virtueel te reizen vanaf een jonge leeftijd, en zo Erfgoed te leren kennen vanaf jongs af aan. En dit is hoe ze de wereld kunnen leren kennen en zo hun horizon kunnen verbreden zonder het klaslokaal te verlaten. Digitaal Cultureel Erfgoed is belangrijk voor kinderen die minder bedeed zijn en daardoor minder mogelijkheden hebben om dezelfde dingen te zien als kinderen met meer 'economische voorspoed' van dichtbij kunnen bekijken.

Verder werd de geïnterviewde gevraagd wat het toekomstige project platform toegankelijker en inclusiever kan maken. Het is daarvoor belangrijk om instellingen erop te wijzen dat ze hun materialen moeten aanpassen aan blinde en dove mensen (ondertitels en audio-tours). Wat betreft de organisatie, het sorteren van creatieve en uitdagende onderdelen voor studenten. Een indexatie naar de thema's en domeinkoppen die in de normatieve documenten bestaan, is wellicht niet erg handig, aangezien door de aanvoer van nieuwe documenten, zoals gebeurt, de bestaande documentatie kan worden herzien. De organisatie profiteert meer van het gebruik van onderwerpen, zoals de Portugese emigratie (reistassen, brieven). Het zou ook fijn zijn voor de studenten om een mogelijkheid te hebben om hun kennis te testen, met kruiswoordpuzzels, quizzen, letter puzzels... Zet een aantal sleutelwoorden om het studenten te helpen met het vinden van hulpmiddelen. Bovendien, voeg aan deze hulpmiddelen een aantal zaken toe die een echt bezoek overstijgen, met bijzondere

informatie, met connecties naar verschillende thema's, zodat er op geklikt kan worden en andere soorten informatie kunnen worden geraadpleegd. Een interactieve map zou ook kunnen worden toegevoegd op het platform, waarbij leerlingen op bijvoorbeeld Portugal of Cyprus kunnen klikken om zo bepaalde informatie te kunnen bekijken over een specifiek thema – ruimtelijkheid zou een goede organisatorische oplossing kunnen zijn.

De geïnterviewde stelde ook voor om een "open box" te maken zodat zowel docenten als leerlingen suggesties kunnen doen en bepaalde onderwijsmiddelen kunnen verspreiden. Dit zou echter wel een review of screening op wetenschappelijke en esthetische kwaliteiten vereisen.

Door het gebruik van dit soort digitale hulpmiddelen, zoals de geïnterviewde aangeeft, zullen de studenten verschillende vaardigheden ontwikkelen: onderzoeksvaardigheden en het goed kunnen uitkiezen van informatie, het ontwikkelen van redelijk kritisch denken, de vaardigheid om te reflecteren, het wennen aan onderzoek in plaats van het constant opbrengen van vragen, en zelfstandiger worden.

Wat betreft Gevoelig Erfgoed, de geïnterviewde heeft vaker onderwerpen over pijnlijke delen van het verleden in het klaslokaal gebruikt. Het zou nuttig kunnen zijn om trigger warnings te gebruiken, voordat een bepaald onderwerp wordt aangesneden, dat aangeeft dat het volgende onderwerp of de volgende les materialen pijnlijk kunnen zijn voor individuen die bepaalde traumatische ervaringen hebben meegemaakt, wat kan gebeuren met documentaires. Bovendien is het belangrijk om niet te vergeten dat mensen zich geraakt kunnen voelen door geschiedenis, door wat ze lezen, door wat ze zien, waardoor ze ook fijngevoeliger en empathischer worden.

2.4.4. Andere stakeholders

Er zijn twee antwoorden van andere stakeholders ingezonden. Een van de twee is het eens met de eerste vraag aangezien Cultureel Erfgoed onderdeel is van een gemeenschappelijke afkomst. De andere respondent heeft misschien geantwoord, maar geeft wel aan dat Cultureel Erfgoed kan worden gebruikt in educatie. Allebei de respondenten antwoordden 'misschien' toen er gevraagd werd of digitalisatie belangrijk is en een van hen verwees naar de websites van instellingen met begeleide tours als digitaal hulpmiddel. Om het toekomstige platform toegankelijk te maken werd er voorgesteld om toegankelijk taalgebruik te gebruiken en te verwijzen naar de leeftijdsgroepen van de gebruikers binnen de materialen die worden verstrekt. Verder is er niets toegevoegd.

2.5 Slowakije

2.5.1 Middelbare school docenten

Van de school onderwijzers werden 12 antwoorden verzameld, van geschiedenis, buitenlandse talen en aardrijkskunde docenten. 100% van de respondenten zijn het eens dat Cultureel Erfgoed kan worden gebruikt in verplicht onderwijs als een onderwijs hulpmiddel. Ook kan het gebruikt worden om bewustzijn te creëren voor het belang van de aanwezigheid van Cultureel Erfgoed voor inclusief digitaal onderwijs, aangezien het mogelijk is om bewustzijn te creëren met Cultureel Erfgoed in bepaalde lessen zoals met aardrijkskunde wanneer het gaat over toerisme; het is ook interessant om meer te weten over geschiedenis in combinatie met cultuur; elke student zou over het cultureel erfgoed van zijn/haar eigen land moeten leren en ook in contact moeten komen met het cultureel erfgoed van andere landen.

Met uitzondering van één docent, die er niet zeker over is, gebruiken de respondenten allemaal cultureel erfgoed in hun lessen. Dit doen ze door het geven van opdrachten aan studenten, zoals presentaties die het gebruik van cultureel erfgoed vereisen; en het integreren van verschillende onderwerpen – vakanties, culinaire gebruiken, kleding, literatuur, kunst, reizen, etc. De grootste uitdaging is het leren over verschillen en overeenkomsten, het creëren van bewustzijn en trots en patriotisme verwijzend naar ons eigen cultureel en natuurlijk erfgoed aan de ene kant, en aan de andere kant is het lastig om waardering voor cultureel en natuurlijk erfgoed van andere landen en nationaliteiten te stimuleren.

Wanneer er wordt gevraagd of de respondenten digitale hulpmiddelen kennen, werd er door 50% 'ja' geantwoord en de rest van de respondenten gaf 'nee' of 'misschien' aan.

De hulpmiddelen dat ze aangaven waren de volgende:

- [Slovak's UNESCO World Heritage List](#)

Een aantal suggesties werden geopperd om het toekomstige platform toegankelijker te maken: ondertiteling, sleutelwoorden zoals cultureel erfgoed, natie, nationaliteit, literatuur, taal, muziek, geschiedenis, etc., creëer een interactieve kaart van Slowakije (waarop bij het klikken op een bepaalde plek, informatie of een hyperlink verschijnt).

Er werd ook toegevoegd dat een platform met dit doel, informatie over monumenten, gedenkplaatsen, relieken, dus alle verschillende soorten cultureel erfgoed zou moeten bevatten. Dit wordt echter wel uitdagend om te gebruiken tijdens lestijden.

2.5.2 Cultureel Erfgoed Professionals

Er waren twee respondenten in deze categorie. Allebei waren ze het ermee eens dat Cultureel Erfgoed kan worden gebruikt in verplichte educatie als een hulpmiddel bij het lesgeven en om bewustzijn te creëren voor de gereedheid van Cultureel Erfgoed om te gebruiken in inclusief digitaal onderwijs. Cultureel Erfgoed is namelijk belangrijk als een hulpmiddel in het onderwijs, studenten krijgen een hoger niveau van culturele intelligentie dat ze zal helpen bij hun betrokkenheid in een geglobaliseerde wereld aan de hand van diplomatiek en ze een solide basis over de geschiedenissen van culturen en hoe de huidige maatschappij invloed heeft gehad op de veranderde perspectieven over verschillende onderwerpen kan geven. Een van de respondenten, wiens instelling de cultureel erfgoed collecties niet digitaliseert, wacht op fondsen om dit wel te kunnen doen met alle tentoonstellingen en programma's. De andere respondent digitaliseert architectonisch cultureel erfgoed. Allebei zijn ze in de veronderstelling dat digitalisatie belangrijk is, aangezien het de preservering van de integriteit van cultureel erfgoed collecties en de mogelijkheid om het wereldwijd te delen toestaat.

Geen van beiden kenden digitale cultureel erfgoed bronnen.

Om een toegankelijk en inclusief platform te ontwerpen, werd er voorgesteld om toegankelijk taalgebruik in te zetten (vertaling in verschillende talen), ondertiteling bij de video's toe te voegen en diverse sleutelwoorden te gebruiken. Ook werd de suggestie gedaan om samenwerkingsverbanden met verschillende educatieve/onderzoeks-/museale instellingen op te zetten.

2.5.3 Onderwijskundige

Negen onderwijskundigen van verschillende onderzoeksvelden hebben de vragenlijst ingevuld. Het merendeel van hen is het eens met de eerste stelling aangezien het een selectie van de materialen toestaat; het zou onderdeel van de verplichte educatie moeten zijn, met uitbreidingen naar verschillende studie programma's en curricula; het houdt Erfgoed in de toekomst; Cultureel Erfgoed is de basis voor andermans kennis en vaardigheden, inclusief digitale vaardigheden; het voegt toe aan

de vorming van identiteit, sociale cohesie en solidariteit; digitalisatie van delen van cultureel erfgoed is onontkoombaar ondanks dat het niet het originele artefact kan vervangen.

Allemaal zijn ze het erover eens dat digitalisatie belangrijk is en ze noemden een aantal digitale Cultureel Erfgoed bronnen:

- [Odmori u BIH](#) (op Facebook);
- [GLAM](#);
- [La Bibliothèque nationale de France](#);
- [Centrum pre tradičnú ľudovú kultúru](#);
- [Slovakiana](#);
- [PAMMAP](#);
- [Cnuasach Bhéaloideas Éireann - National Folklore Collection of Ireland](#);
- [Bunachar Logainmneacha na hÉireann – Placenames Database of Ireland](#).

Een aantal suggesties om het toekomstige platform toegankelijker te maken werden ook gedaan: zorg dat de inhoud beschikbaar is in verschillende talen; korte video's zijn beter dan lange teksten en afbeeldingen/iconen zijn fijner dan het gebruik van teveel woorden; makkelijke toegang tot het platform; bied inhoud aan voor verschillende leeftijdsgroepen; makkelijk taalgebruik; ondertiteling; zoekservice aan de hand van onderwerpen/jaren en sleutelwoorden; voeg een interactieve kaart toe.

2.5.4 Andere stakeholders

Zes andere stakeholders hebben de vragenlijst ingevuld. De meerderheid is het eens met de eerste stelling omdat het een essentieel onderdeel van educatie moet zijn; het representeert een nodig onderdeel van het algemene culturele bewustzijn en het is belangrijk in het proces van zelf-identificatie (cultureel, taalkundig, nationaal, etnisch, etc.); een pedagogische herbewapening over het belang van de preservatie van cultureel erfgoed is nodig; het is een onafscheidelijk onderdeel van het onderwijzen en het leren van taal en in digitale vorm kan het toegankelijker zijn voor onderwijzers en leerlingen. Ze zijn het allemaal eens over het belang van de digitalisatie maar slechts drie van hen kennen digitale Culturele Erfgoed bronnen:

- [Zlaty fond](#);
- [National Museum of Wales](#);

- [Slovak national gallery](#);
- [Bibliothèque universitaire de l'Université Libre de Bruxelles](#).

Om een toegankelijker en inclusiever platform te maken werden een aantal suggesties gedaan: promoot het goed; interactieve activiteiten; pas de informatie aan aan het heden; vele sleutelwoorden (e.g. science, normen/waarden/gewoonten).

2.6 Spanje

2.6.1. Middelbare school docenten

Er zijn drie antwoorden verkregen van middelbare school docenten die lesgeven in verschillende onderwerpen (beeldende kunst, natuurkunde en scheikunde en geschiedenis). Twee van hen geven aan dat Cultureel Erfgoed kan worden gebruikt in verplicht onderwijs als een onderwijs hulpmiddel en om bewustzijn te creëren voor het belang van de gereedheid van Cultureel Erfgoed voor inclusief digitaal onderwijs. De derde antwoordde met misschien. De enige docent die Cultureel Erfgoed toepaste in zijn/haar lessen, doet dit door het gebruik van korte films waarin studenten reflecteren op een thema rondom gezondheidseducatie of andere educatieve waarden. Cultureel Erfgoed van hun eigen stad wordt in deze korte films gebruikt.

Geen van hen kennen digitale bronnen. Moodle wordt wel genoemd.

2.6.2 Cultureel Erfgoed Professionals

Dit antwoord is verkregen van een Cultureel Erfgoed Professional, die het eens is met de eerste stelling, aangezien volgens de professional, integratie, inclusieve educatie, kennis en geschiedenis erg belangrijk zijn, en het accepteren van onze afkomst ons voorwaarts doet bewegen en ons beter laat zijn. Niettemin, digitaliseert zijn/haar instituut geen collecties vanwege economische en tijdsredenen, ondanks dat digitalisering erg belangrijk is voor het behoud van Cultureel Erfgoed voor de toekomst.

2.6.3 Educatieve Onderzoekers

Geen antwoorden zijn verkregen in deze categorie.

2.6.4 Andere stakeholders

Professoren en docenten van de Universiteit hebben deze categorie beantwoord, waarbij ze aangeven dat ze het eens zijn met de eerste vraag, aangezien Cultureel Erfgoed een inclusieve manier van interactie toestaat in onze samenleving, samen met het toevoegen van waarden, empathie en het herkennen van andere culturen. Ze zijn het allemaal eens met het feit dat digitalisatie belangrijk is. Verschillende digitale bronnen werden genoemd:

- [Google Arts & Culture](#);
- [Fundación Juan March](#);
- [Museo del Prado](#);
- [Mezzo](#);
- [Museo Thyssen](#).

Voor het toegankelijk maken van ons platform werd voorgesteld om altijd ondertiteling, video's en extra informatie toe te voegen.

3 Relevante Digitale Culturele Erfgoed Bronnen

3.1 Bronnen per land en onderwerp

In dit deel van het rapport zal de focus liggen op de Digitale Cultureel Erfgoed bronnen die in de voorgaande tekst zijn genoemd, gebaseerd op de antwoorden die gegeven zijn in de vragenlijsten en interviews, en het onderzoek dat is uitgevoerd door de Consortium's partners tijdens IO1. De onderwerpen waarbij elke bron toebehoort, zullen ook worden genoemd (dit kunnen er meerdere per onderwerp zijn) en de bronnen die algemeen gebruikt zijn in één of meerdere landen zullen ook zo worden aangegeven.

Land	Digitale Bron	Onderwerp	Algemeen
België	Europeana	Divers	X
	meemoo - Archief voor Onderwijs	Kunst; Geschiedenis	
	Virtual exhibitions KU Leuven	Taal	
	Atlas of Endangered Languages	Taal	

	A Night in the Forum	Geschiedenis	
	Biodiversity Library	Biologie	X
	Klascement	Natuurkunde	
	Flanders Heritage Libraries	Geschiedenis	
Cyprus	Europeana	Divers	X
	Biodiversity Heritage Library	Biologie	X
	Teaching With Europeana	Biologie	
	Historiana	Geschiedenis	
Nederland	We Are Museums	Divers	
	Google Kunsts and culture	Kunst; Geschiedenis	X
	ICOM-CC	Divers	
	ICOMOS	Geschiedenis	
	ICCROM	Divers	
	RCE	Divers	
	Book Rags	Taal	
	NEMO Science Museum	Biologie and Natuurkunde	
	SchoolTV	Divers	
	Maritiem Digitaal	Natuurkunde; Geschiedenis	
	de Bibliotheek	Natuurkunde	
	Rijks Studio	Kunst	
	Het Nieuwe Instituut	Kunst	
	Europeana	Divers	X
	Amsterdam Museum online collection	Kunst; Geschiedenis	
	The Netherlands Institute for Kunst Geschiedenis	Kunst; Geschiedenis	

	Histoforum	Geschiedenis	
	Expeditie Vrijheid	Geschiedenis	
	The Memory	Geschiedenis	
	Beeld en Geluid op school	Geschiedenis	
	Canon van Nederland	Geschiedenis; Taal	
	Open Archives	Geschiedenis	
	Scientias	Divers	
	Taalcanon	Taal	
	DBNL	Taal	
Portugal	Europeana	Divers	X
	Escola Virtual	Divers	
	RTP Ensina	Divers	
	Casa das Ciências	Biologie; Natuurkunde	
	Google Kunsts and Culture	Kunst; Geschiedenis	X
	IMSLP (Petrucci Music Library)	Kunst	
	SaberCultural	Geschiedenis	
	Biblioteca Digital Mundial	Taal; Geschiedenis	
	Biblioteca Digital da UNESCO	Taal; Geschiedenis	
	Biblioteca Nacional Digital de Portugal	Taal; Geschiedenis	
	Arquivo Nacional da Torre do Tombo	Geschiedenis	
	Museu das Ciências	Natuurkunde	
	Património Museológico da Educação	Divers	
	MapHistA	Geschiedenis	
	The Kunst of Maths	Kunst	
	Equipa de Recursos e Tecnologias	Divers	

	Educativas		
	Plano Nacional das Kunstes	Divers	
Slowakije	Zlaty fond	Taal	
	Slovak national gallery	Kunst	
	Centrum pre tradičnú ľudovú kultúru	Divers	
	Slovakiana	Kunst	
	PAMMAP	Geschiedenis	
	Slovak's UNESCO World Heritage List	Divers	
	GeschiedenisLab	Geschiedenis	
	Slovak National Gallery website	Geschiedenis	
	GeschiedenisWeb	Geschiedenis	
	Google Kunsts & Culture	Kunst; Geschiedenis	X
	WebUmenia	Kunst	
	Slovak National Museum	Geschiedenis; Kunst	
	Museum of Slovak National Uprising in Banská Bystrica	Geschiedenis; Kunst	
	ELEKTRONICKÝ UČITEL	Natuurkunde	
	State Scientific Library	Divers	
Spanje	Google Kunsts & Culture	Kunst; Geschiedenis	X
	Fundación Juan March	Kunst	
	Museo del Prado	Kunst	
	Mezzo	Kunst	
	Museo Thyssen	Kunst	
	Hispanic Digital Library	Kunst; Geschiedenis	
	The Virtual Library of Bibliographic Heritage (BVPB)	Divers	

	CERES	Geschiedenis	
	PARES (Portal of Spanish Archives)	Divers	

4 Aanbevelingen

Na een grondige analyse van het curriculum van alle partner landen, waren we in staat om een algemene definitie van Secundair Onderwijs en Onderwerpen te formuleren om onze moeite en resultaten te focussen op wat gemeenschappelijk is voor alle landen en om gemeenschappelijke resultaten te behalen. Aangezien ons hoofddoel is om een digitaal platform te creëren, waar Cultureel Erfgoed bronnen van alle partnerlanden zijn samengevoegd, hebben we een diverse hoeveelheid aan informatie van nationale officiële documenten verzameld. Aangezien deze documenten echter onderhevig zijn aan regelmatige veranderingen, door onder andere updates, en de input van onze targetgroepen erg belangrijk is, hebben we de mening van onze doelgroep – Middelbare school docenten, Cultureel Erfgoed Professionals, Onderwijskundigen en andere stakeholders – ook meegenomen.

Dit document maakt het mogelijk om de diverse suggesties voor het gebruik van Cultureel Erfgoed en de uitdagingen daarbij te raadplegen, net als een aantal vermeldingen van digitale Cultureel Erfgoed bronnen (om hiermee niet alleen ons eigen onderzoek te gebruiken), de suggesties aangaande toegankelijkheid en inclusiviteit van ons toekomstig platform; en welke soorten van Cultureel Erfgoed collecties gedigitaliseerd zijn en welke nog gedigitaliseerd moeten worden.

Wat betreft de digitale bronnen, de bovengenoemde Sectie 3 van dit rapport bevat een brede lijst van bronnen per land en onderwerp (waarbij de bronnen die in meer dan één land algemeen gebruikt worden, aangegeven zijn), die geraadpleegd kan worden. Niettemin worden in deze aanbevelingen sectie algemene suggesties voor gedigitaliseerde collecties en onderwerpen (vooral die met betrekking tot toegankelijkheid en structuur) voor ons toekomstig platform uitgelicht.

4.1 Aanbevelingen met betrekking tot de digitalisering van collecties

Uit de analyse van de talrijke vragenlijsten en afgenomen interviews was het mogelijk te concluderen dat, over het algemeen, alle respondenten het eens zijn over het belang van Cultureel Erfgoed en de digitalisatie daarvan, zeker na de situatie van de pandemie waar alle landen doorheen zijn gegaan. De toegankelijkheid van digitaal materiaal wordt steeds groter op verschillende gebieden – van de gratis toegang, tot de kwaliteit van de inhoud, de tijdloosheid, diversiteit en de eenvoud.

Hieronder staat een tabel die samenvat welk type collecties er gedigitaliseerd worden volgens de stakeholders en waarom digitalisatie in de huidige tijd belangrijk is.

Types van gedigitaliseerde collecties of materialen	Belang van digitalisatie
<ul style="list-style-type: none">● Documenten van monumentale waarde of uit de nationale bibliotheek● Conditie en conservering rapporten● Boeken/afdrukken● Kunstwerken● Archeologische data● Foto's● Cultureel erfgoed architectuur	<ul style="list-style-type: none">● Het contact van studenten met cultureel erfgoed ongeacht hun socio-economische achtergrond● Het zorgt voor bewustzijn● Het ondersteunt digitaal onderwijs● De oplossing tijdens de pandemie (virtuele lessen)● Het behoud van documenten● Snellere en makkelijkere manier van het verkrijgen van toegang en het verspreiden● Een manier van het vereeuwigen en organiseren van cultureel erfgoed (kan worden behouden voor de toekomst)● Kan worden ingezet als visite kaartje voor bepaalde cultureel erfgoed instellingen● Kan worden gebruikt door docenten bij het voorbereiden van lessen of excursies● Er kan meer op detail worden ingegaan (in- en uitzoomen; extra informatie/bijzondere feiten)● Geeft kinderen de mogelijkheid om te reizen zonder het klaslokaal te verlaten

4.2 Aanbevelingen wat betreft de inhoud en toegankelijkheid van het platform

In het belang van het ontwikkelen van een toegankelijk en inclusief online platform werden er een aantal aanbevelingen verzameld die richtlijnen bieden voor het hergebruiken van cultureel erfgoed bronnen op een inclusieve manier. Alle aanbevelingen, die in de onderstaande tabel zijn

verwerkt, zijn een verzameling van suggesties/aanbevelingen van geïnterviewden en respondenten uit België, Cyprus, Nederland, Portugal, Slowakije en Spanje die zijn gegeven tijdens de vragenlijsten.

Platform Recommendations

● Goede verspreiding● Connecties met andere platforms● Toegankelijk/simpel taalgebruik● Het beslaan van een breed assortiment aan onderwerpen● Het gebruik van diverse sleutelwoorden● Voeg ondertiteling en audio fragmenten toe● Toetsenbord navigatie● Samenwerken met andere platforms zoals eTwinning● Maakt het aantrekkelijk op audiovisueel gebied en interactief● Makkelijke toegang● Gebruiksvriendelijk met simpele instructies● Multimodale vorm van communicatie● QR codes● Catalogus met verwijzingen naar gemeenschappelijke locaties, thema's, jaartallen, etc.● Zoeken per regio, taal, bron type, auteur, thema● Creëer een interactieve kaart om de informatie met een bepaald thema te kunnen verkrijgen (wat er op een bepaald moment in Portugal gebeurd zou ook op Cyprus moeten zijn gebeurd)	● Vertaling naar andere talen/meertalige ondersteuning● "Open box/chat" zodat studenten en docenten vragen kunnen stellen en suggesties kunnen doen● Onderdeel voor studenten en docenten om hun essay's te uploaden (doorgestuurd naar een wachtlijst om te worden nagekeken)● Het naleven van regelgeving rondom toegankelijkheid● Het gebruik van kunstmatige intelligentie om transcripten en metadata toe te voegen● Beschikbare tekst-transcripten, beschrijvingen van afbeeldingen● Het bezitten van verklaringen van bekende personen die jonge mensen inspireren en motiveren tot het gebruik van cultureel erfgoed● Deel het platform in met behulp van creatieve en uitdagende onderwerpen● Test de kennis van studenten (kruiswoordpuzzels, quizen, letter puzzels)● Samenwerkingsverbanden met verschillende educatieve/onderzoeks/museale instellingen

Annex 1 – Vragenlijst formulier

SECTIE 1 – INTRODUCTIE

Deze vragenlijst is onderdeel van het Erasmus+ Project genaamd “Het ondersteunen van middelbare school docenten met het gebruik van cultureel erfgoed voor inclusief digitaal onderwijs” gefinancierd door ERASMUS+ KA226 – België (Project nummer: 2020-1-BE02-KA226-SCH-083039, Acroniem CHERISHED, Coordinator Beneficiary: The Square Dot Team).

Het doel van het project is om het gebrek aan een algemeen framework voor de integratie van inclusief digitaal cultureel erfgoed in verplicht onderwijs te tackelen, aangezien de Europese Commissie digitaal onderwijs hoog op de lijst van haar Digital Action Plan heeft gezet. Om de vragen “Waar kijken docenten naar wanneer ze online collecties zoeken?” en “Hoe zorgen we voor de toegankelijkheid en inclusiviteit van een digitaal platform?” te kunnen beantwoorden, hebben we een vragenlijst voor middelbare school docenten, Cultureel Erfgoed professionals, onderwijskundigen en mensen met een beperking opgesteld.

Het doel van de huidige vragenlijst is om duidelijk te krijgen welke bronnen deze doelgroepen zoeken en hoe we een toegankelijk platform voor iedereen kunnen faciliteren, en informatie over de onderwerpen, vaardigheden en bestaande bronnen in secundair onderwijs kunnen verstrekken.

De data die wordt verzameld met deze vragenlijst is vertrouwelijk en zal alleen voor doeleinden van dit project worden gebruikt.

Alvast bedankt voor de medewerking.

SECTIE 2 – IDENTIFICATIE

* Verplichte vraag

1. **Geslacht ***

- Vrouw
- Man
- Zeg ik liever niet

2. **Leeftijd ***

3. **Beroep ***

School docent

(Ga naar vraag 5)

- Cultureel Erfgoed Professional (Ga naar vraag 17)
- Onderwijskundige (Ga naar vraag 29)
- Anders: _____ (Ga naar vraag 37)

4. **Laat hier alstublieft uw e-mailadres achter.**

SECTIE 3 –SCHOOL DOCENT

5. **Welk vak geeft u? ***

- Geschiedenis
- Taal (Engels of Frans of Duits of Spaans)
- Wiskunde
- Gymnastiek
- Aardrijkskunde
- Anders: _____

6. **Welke leeftijd scholieren geeft u les? ***

- 11-15 jaar
- 16-18 jaar

7. **Bent u het eens dat Cultureel Erfgoed kan worden gebruikt in verplicht onderwijs als hulpmiddel om les te geven en om bewustzijn rondom het belang van gereedheid van Cultureel Erfgoed om inclusief digitaal onderwijs te geven te promoten? ***

- Ja
- Nee
- Ik weet het niet

8. **Leg uw antwoord uit. ***

9. **Gebruikt u Cultureel Erfgoed in uw lessen? ***

- Ja
- Nee
- Ik weet het niet

10. **Zo ja, hoe gebruikt u het en wat is hierbij de grootste uitdaging?**

11. Zo nee, waarom niet?

12. Wanneer u het niet zeker weet, kunt u het kort uitleggen?

13. Kent u digitale Cultureel Erfgoed bronnen? *

- Ja
- Nee
- Ik weet het niet

14. Zo ja, welke?

15. Wat zou ons platform volgens u toegankelijker kunnen maken?

Bijv., zorg altijd voor ondertiteling bij video's, toegankelijk taalgebruik, wat voor soort sleutelwoorden zou u gebruiken bij het zoeken, etc. Probeer zo specifiek mogelijk te zijn.

16. Zou u nog informatie willen toevoegen?

SECTIE 4 – CULTUREEL ERFGOED PROFESSIONALS

17. Wat is uw beroep? *

- Archivaris
- Conservator
- Museum restaurator
- Bibliothecharis / informatie specialist
- Tentoonstellingsontwerper
- Historicus
- Schrijver
- Toergids
- Anders: _____

18. Bent u het eens dat Cultureel Erfgoed kan worden gebruikt in verplicht onderwijs als hulpmiddel om les te geven en om bewustzijn rondom het belang van gereedheid van Cultureel Erfgoed om inclusief digitaal onderwijs te geven te promoten? *

- Ja

- Nee
- Misschien

19. **Leg uw antwoord uit. ***

20. **Digitaliseert uw instelling Cultureel Erfgoed Collecties? ***

- Ja
- Nee
- Niet van toepassing
- Ik weet het niet

21. **Zo ja, wat voor soort collecties?**

22. **Zo nee, waarom niet?**

23. **Denkt u dat digitalisering belangrijk is? ***

- Ja
- Nee
- Misschien

24. **Leg uw antwoord uit. ***

25. **Kent u digitale Cultureel Erfgoed bronnen? ***

- Ja
- Nee
- Ik weet het niet

26. **Zo ja, welke?**

27. **Wat zou ons platform volgens u toegankelijker kunnen maken? ***

Bijv., zorg altijd ondertiteling bij de video's, toegankelijk taalgebruik, etc. Probeer zo specifiek mogelijk te zijn.

28. Zou u nog informatie willen toevoegen?

SECTIE 5 – ONDERWIJSKUNDIGEN

29. **Wat is uw beroep? ***

- Erfgoed onderzoeker
- Informatie specialist / bibliothecaris / gegevens manager
- Professor aan de universiteit

Anders: _____

30. **Bent u het eens dat Cultureel Erfgoed kan worden gebruikt in verplicht onderwijs als hulpmiddel om les te geven en om bewustzijn rondom het belang van gereedheid van Cultureel Erfgoed om inclusief digitaal onderwijs te geven te promoten? ***

- Ja
- Nee
- Misschien

31. **Leg uw antwoord uit. ***

32. **Bent u van mening dat de digitalisering van Cultureel Erfgoed Collecties belangrijk is? ***

- Ja
- Nee
- Weet ik niet

33. **Kent u digitale Cultureel Erfgoed bronnen? ***

- Ja
- Nee
- Weet ik niet

34. **Zo ja, welke?**

35. **Wat zou ons platform volgens u toegankelijker kunnen maken? ***

Bijv., zorg altijd voor ondertiteling bij video's, toegankelijk taalgebruik, etc. Probeer zo specifiek mogelijk te zijn.

36. Zou u nog informatie willen toevoegen?

SECTIE 6 – ANDERE STAKEHOLDERS

37. **Bent u het eens dat Cultureel Erfgoed kan worden gebruikt in verplicht onderwijs als hulpmiddel om les te geven en om bewustzijn rondom het belang van gereedheid van Cultureel Erfgoed om inclusief digitaal onderwijs te geven te promoten? ***

- Ja
 Nee
 Misschien

38. **Bent u van mening dat de digitalisering van Cultureel Erfgoed collecties belangrijk is? ***

- Ja
 Nee
 Misschien

39. **Kent u digitale Cultureel Erfgoed bronnen? ***

- Ja
 Nee
 Ik weet het niet

40. **Zo ja, welke?**

41. **Wat zou ons platform volgens u toegankelijker maken?**

Bijv., zorg altijd voor ondertiteling bij video's, toegankelijk taalgebruik, etc. Probeer zo specifiek mogelijk te zijn.

42. **Zou u nog informatie willen toevoegen?**
